

BS/151/2012

**PREFERENCJE PARTYJNE
W LISTOPADZIE**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w listopadzie¹ udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 59% ankietowanych. Od trzech miesięcy odsetek Polaków chcących wziąć udział w głosowaniu nie ulega zmianie i nadal utrzymuje się na dość wysokim, wyższym niż na początku tego roku, poziomie. W porównaniu z październikiem nie zmieniła się także liczba tych, którzy z góry odrzucają możliwość pójścia na wybory.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012
	w procentach									
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	57	55	56	57	60	58	56	59	59	59
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	14	17	17	14	15	14	16	15	17	17
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	29	28	27	29	25	28	29	26	24	24

W listopadzie obserwujemy wyraźną zmianę w układzie sił między dwoma najbardziej liczącymi się ugrupowaniami – PO i PiS. Po dwóch miesiącach spadków, poparcie dla rządzącej partii wyraźnie wzrosło – zamiar głosowania na ugrupowanie premiera Donalda Tuska zapowiedziała jedna trzecia zdeklarowanych uczestników wyborów (34%). To w porównaniu z październikiem wzrost aż o 6 punktów procentowych i najlepszy wynik PO od sierpnia. Natomiast PiS po trzech miesiącach minimalnego trendu wzrostowego również wyraźnie stracił. Chęć poparcia w wyborach ugrupowania Jarosława Kaczyńskiego zadeklarowało 18% głosujących, o 6 punktów mniej niż w ubiegłym miesiącu.

Wyniki pozostałych ugrupowań w porównaniu z październikiem niewiele się zmieniły. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się obecnie, swoich przedstawicieli w parlamencie miałyby jeszcze SLD (9%, wzrost o 1 punkt) oraz PSL (7%, wzrost o 2 punkty).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (270) przeprowadzono w dniach 8 – 17 listopada 2012 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Po raz trzeci z rzędu poniżej progu wyborczego znalazł się natomiast wynik Ruchu Palikota (4%). Do parlamentu nie weszliby także przedstawiciele Solidarnej Polski (3%). W tym miesiącu swoich zwolenników znalazły jeszcze Nowa Prawica (2%, wzrost o 1 punkt), PJN oraz Prawica Rzeczypospolitej (po 1% głosów).

Przeszło jedna piąta ankietyowanych (21%), którzy chcieliby wziąć udział w wyborach nie wie na kogo by głosowała. W porównaniu z październikiem liczba niezdecydowanych wyborców zmalała o 3 punkty procentowe.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34
Prawo i Sprawiedliwość	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7
Ruch Palikota	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2
Polska Partia Pracy	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0
Polska Jest Najważniejsza	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1
Inne	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1
Trudno powiedzieć	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21
N=	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555

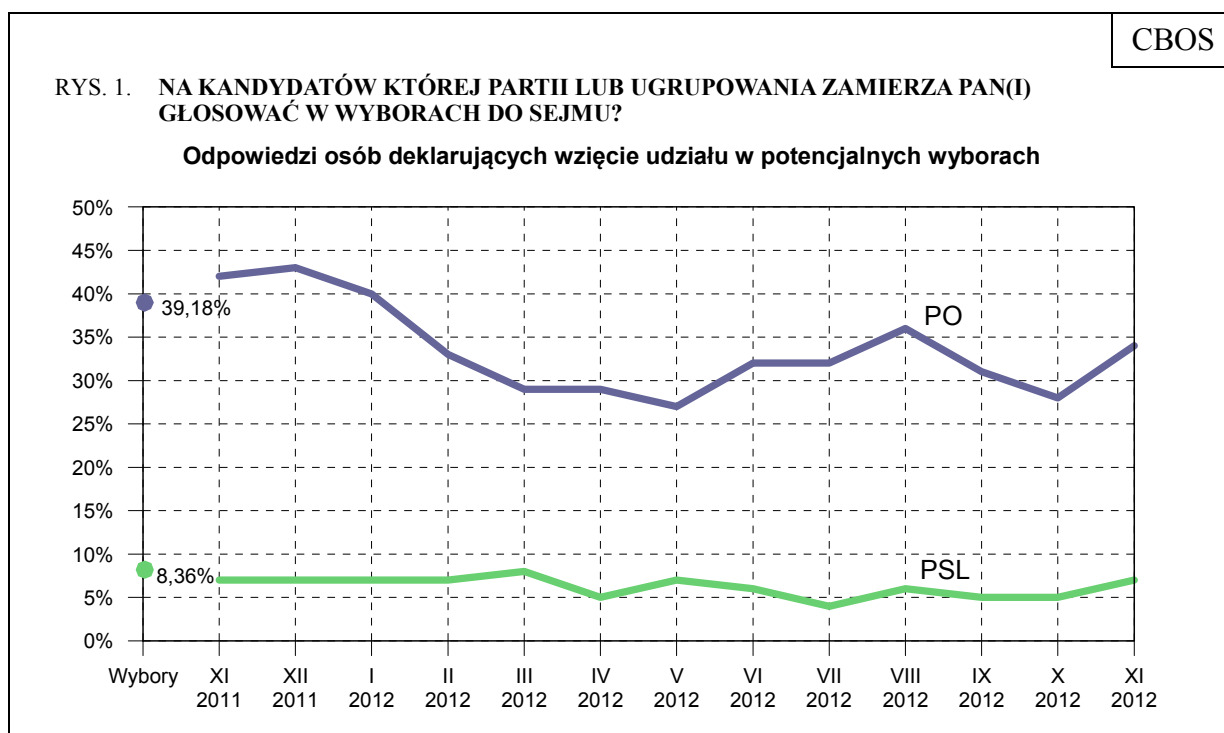
* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Niedawno minął rok funkcjonowania obecnego gabinetu Donalda Tuska. Jak w tym okresie zmieniało się poparcie dla obu ugrupowań tworzących koalicję rządową?

Przez pierwsze trzy miesiące po wyborach na PO gotowych było głosować przeszło dwie piąte pewnych uczestników wyborów. Kolejne trzy miesiące (między styczniem a marcem 2012), to wyraźny spadek poparcia dla głównego ugrupowania rządzącej koalicji do poziomu poniżej jednej trzeciej wskazań. W maju PO odnotowało najgorszy w tym okresie wynik – nieco powyżej jednej czwartej głosów (27%). Miesiące letnie (czerwiec-wrzesień) przyniosły niewielką poprawę notowań, przy czym nietypowy ich wzrost odnotowaliśmy w sierpniu. W październiku liczba zwolenników PO ponownie spadła do poziomu nieco ponad jednej czwartej (28%), by w bieżącym miesiącu osiągnąć wynik powyżej jednej

trzeciej wskazań. W ciągu całego roku obserwujemy zatem w interwale trzy–czteromiesięcznym wahania poparcia dla najważniejszej partii rządzącej koalicji. Liczba zwolenników PO w analizowanym okresie maksymalnie wynosiła około dwóch piątych głosów i nie spadała poniżej jednej czwartej.

W porównaniu z notowaniami PO liczba zadeklarowanych wyborców PSL w kolejnych badaniach minionego roku wahała się w dużo mniejszym stopniu – maksymalne poparcie dla partii Waldemara Pawlaka wyniosło 8%, a minimalne 4%.

W sumie koalicja rządowa jako całość cieszyła się największym poparciem społecznym tuż po wyborach – w grudniu 2011 roku na obie partie koalicji rządowej chciała głosować w sumie połowa ogółu wyborców (50%). Najmniej głosów PO i PSL uzyskały w ubiegłym miesiącu – tylko jedna trzecia uczestników hipotetycznych wyborów gotowa była je poprzeć (33%). W listopadzie odsetek zwolenników obu partii tworzących koalicję rządową wzrósł do przeszło dwóch piątych wskazań (41%).

Jako istotny wskaźnik siły rządzącej koalicji można potraktować skalę przewagi notowań PO nad jej najgroźniejszym konkurentem, czyli PiS (który w wyborach uzyskał 29,89%). Największą, przeszło dwudziestopunktową przewagę nad swoim konkurentem miało PO tuż po wyborach – od listopada 2011 do stycznia 2012. Potem różnica między obu konkurującymi partiami dość raptownie się obniżyła do poziomu (z dwoma wyjątkami)

6–8 punktów procentowych. Notowania PO i PiS najbardziej zbliżyły się w październiku br. (4 punkty różnicy), ale wydarzenia ostatniego miesiąca spowodowały potężny skok tego wskaźnika i w tej chwili odsetek zwolenników PO jest aż o 16 punktów procentowych wyższy niż liczba potencjalnych wyborców PiS.

Tabela 3

Odsetki zwolenników wśród ogółu zadeklarowanych wyborców													
	XI 2011	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	V 2012	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012
Suma głosów rządzącej koalicji (PO + PSL)	49	50	47	40	37	34	34	38	36	42	36	33	41
Różnica między PO i PiS	21	22	22	14	6	7	6	12	7	14	8	4	16

Sprawa katastrofy smoleńskiej, publikacji „Rzeczpospolitej” i emocjonalnej reakcji szefa PiS, kwalifikującego katastrofę jako udowodniony zamach, wywołała, jak się wydaje, poważne zmiany w układzie sił na naszej scenie politycznej. Rysujące się do tej pory trendy – obniżającego się poparcia dla rządzących i powoli rosnących notowań najsilniejszego ugrupowania opozycji zostały zatrzymane. Budowany od miesięcy wizerunek Jarosława Kaczyńskiego jako odpowiedzialnego polityka najwyraźniej w opinii wielu wyborców został nadszarpnięty, a jego partia straciła w związku z tym zwolenników. Zyskała natomiast partia rządząca, przede wszystkim jednak jako najważniejszy konkurent popełniającego błąd polityczny PiS, czyli jako „partia rozsądku”, a nie „partia władzy”, bowiem wskaźniki gospodarcze i nastroje społeczne wcale się w tym czasie nie poprawiły. Pozostałe ugrupowania opozycyjne praktycznie nie zyskały na osłabieniu PiS. Trudno jednakże przewidzieć, czy tak duża różnica między PO i PiS utrzyma się w najbliższych miesiącach.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI